

Underviisningsministeriet, som rettest burde henlægges under Indenrigsministeriet; men samtidigt dermed blev der sagt, at Tiden ikke var til at inddrage disse Fonds. Dersom den ærede Rigsbogsmand vil foreslaae disse Fonds indbragne saaledes, at de alle komme i een Kasse, da vil jeg finde det rimeligt; men samtidigt dermed gaar det da ikke an at erklære, at Tiden endnu ikke er kommen dertil; er det derimod kun den ærede Rigsbogsmands Mening at flytte disse særegne Fonds for Kirke- og Underviisningsministeriet over til Indenrigsministeriet, saa maa jeg sige ham, at det er at gjøre en Gjering, hvorved man aldeles ikke ubretter Andet end at gjøre Forvirring, lidt Uleilighed og forarsage Staten en Udgift; thi Pengene ere jo ligesaa sikre det ene Sted som det andet; de blive bestyrede akkurat paa samme Maade paa det ene Sted som paa det andet, de ville give det samme Udbytte det ene Sted som det andet, og de ville blive brugte til det samme Siemed det ene Sted som det andet; der vil altsaa slet ikke vindes Andet derved, end at der, som sagt, forarsages nogen Uleilighed og at Staten paaføres en Udgift. Jeg forstod dernæst ikke rettere, end at den ærede Rigsbogsmand udtalte den almindelige Sætning, at Pensionerne burde udredes af de Fonds, som vare bestemte til Posternes Udredelse — det kan jo være, at jeg tager feil, men saaledes forstod jeg ham — jeg syntes navnlig, at den ærede Rigsbogsmand sagde, at Pensionerne til Præsterne burde alene tages af disse Fonds. Men naar nu disse Fonds ikke strække til, skal saa vedkommende Præster ikke have Noget at leve af, skulle de saa døe af Mangel paa Pension, det kan dog ikke være Meningen.

Ødet jeg dernæst skal gaar over til Straffeanstalterne, skal jeg udtale, at jeg i høi Grad maa billige, hvad der blev udtalt af den ærede Rigsbogsmand om den Commissions Virksomhed, som havde været nedsat, men jeg maa tillige bemærke, at jeg troer, at den ærede Rigsbogsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) tog sig det noget for stærkt med Hensyn hertil. At der kan være begaaet Feil i den Henseende som i andre, troer jeg vel,

at den ærede Rigsbogsmands Forudsætning var aldeles urigtig, ja saa uheldig som vel mulig; — thi den ærede Rigsbogsmand har ikke engang betænkt, om og hvorvidt det vil være meer eller mindre kostbart for Staten at lade Fangerne faae Betaling for Overarbejde eller ikke. Den ærede Rigsbogsmand har ikke tænkt paa, hvad det vil sige, om Staten ikke formindsker Udgiften derved, at den siger til Fangerne: naar Du har udført dit Arbejde i rette Tid, saa kan Du bruge den Tid, som ligger derubover, til at fortjene Noget til Dig selv. Alene af det oeconomiske Hensyn bør man lade Fangerne faae saadant Overarbejde betalt. Hvad nu det angaar, at de derved nu og da have samlet sig en lille Sum — jeg taler ikke om dem, som have samlet sig Capitaler — saa troer jeg, at det, fra et oeconomisk Standpunkt betragtet, ikke er uforbeelagtigt for Staten; thi dersom de ikke have noget at begynde med, naar de komme ud af Straffeanstalten, vil det i de fleste Tilfælde skee, at de strax ville falde tilbage til det Lednet, hvorfør de ere indbømtede der, og derved komme til at falde Staten tiidligere til Byrde, end maaskee ellers vilde være Tilfældet; altsaa, selv fra det oeconomiske Standpunkt betragtet, er det rigtigt, men dernæst beroer det vistnok ogsaa paa en feil Opfattelse af, hvorfor Staten straffer, og Hensigten med Straffeanstalterne. Straffeanstalterne kaldes jo ikke alene Tugthuse, men ogsaa Forbedringshuse, og jeg troer derfor, at denne Indretning med Betaling for Overarbejde, seet fra Humanitetens Side, er priselig; thi er der Noget, der skal forbedre en Fange, saa er det vistnok det, at han bliver vant til at sætte sin Tid til at fortjene Noget ved Flid og Arbeidsomhed; det er det, han skal lære derinde at sætte sin Tid til, saaledes at han kan see en lysere Fremtid imøde, og tager man det fra ham, saa gjør man Fængslet mange Gange strengere for ham. Det kan gjerne være, at den ærede Rigsbogsmand synes, at det er en uheldig Maade, men jeg finder, at den maa bidrage til at gjøre Fangerne til en bedre Borger; dog jeg skal ikke dvæle længere herved.

Hvad § 8 angaar, da maa jeg bemærke, at Opsigten med Liimfjordsfiskeriet er i Begreb